

MELON HULO NE
BENEK HALAY

ne

TUHA LIBUN NE
YEM NGA SEDOEN

TAGABILI

Tagabili

MELON HULÔ

ne

BENĚK HALAY

Tagabili of Cotabato

Published by
the Summer Institute of Linguistics
in cooperation with
the Bureau of Public Schools
and
the Institute of National Language
of
the Department of Education
Manila, Philippines
1963

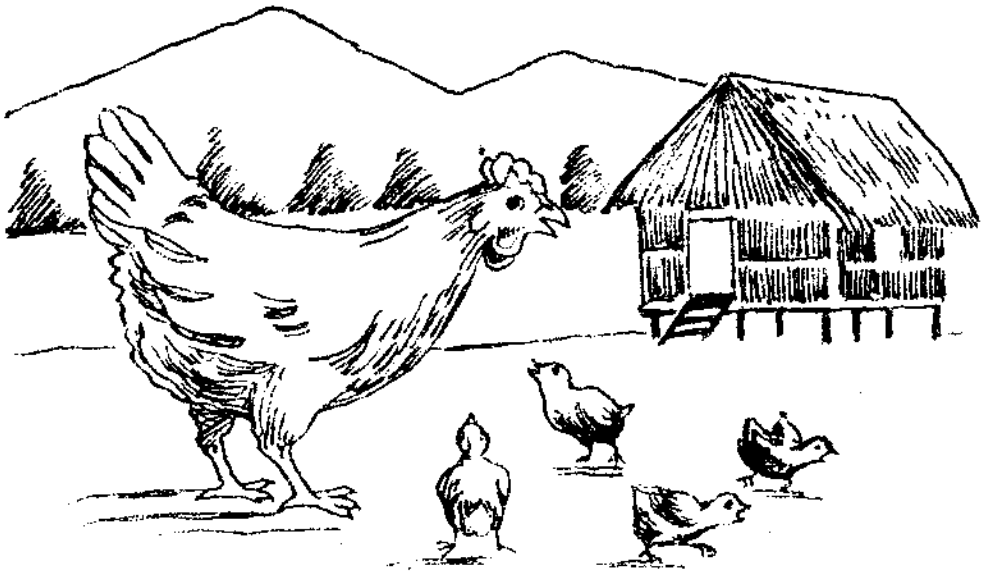
PREFACE

This is a translation and adaptation into Tagabili of the well-known stories "The Little Red Hen and the Grain of Wheat" and "The Old Woman and Her Pig." The illustrations as well as the contents were modified to conform to Tagabili culture. This translation was done to provide additional reading material in Tagabili for stimulating interest and facility in reading.

The symbolization of the Tagabili alphabet is as follows: a, b, k, d, e, é, f, g, h, i, l, m, n, ng, o, ó, s, t, u, w, y, ˀ (glottal stop). e is pronounced somewhat as the 'e' in Pangasinan, ó as the Spanish 'o', o as the vowel sound in the English word 'cough', and é as that in the English word 'let'. All the other letters are pronounced as their National Language equivalents.

These materials were prepared by members of the Summer Institute of Linguistics.

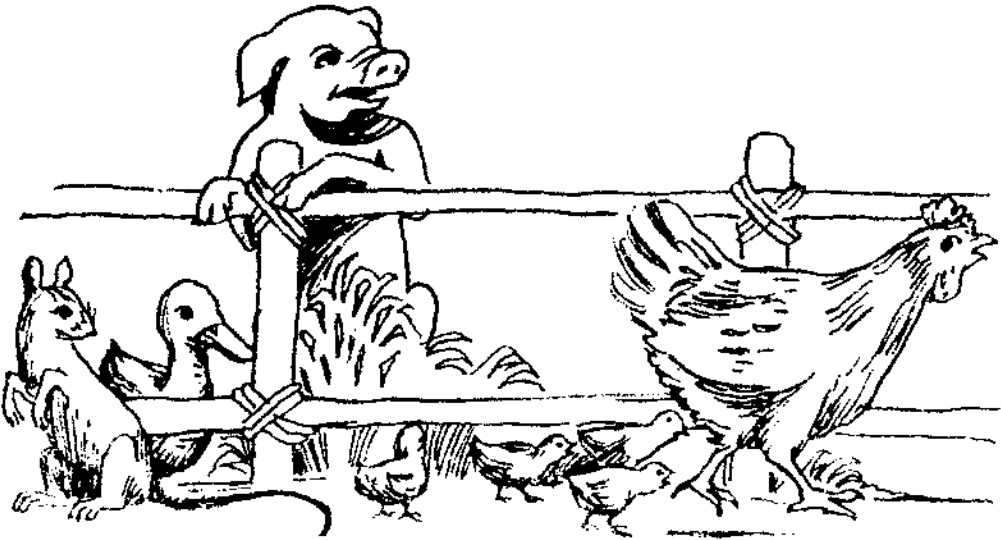
17.17-963-575

Tehe yu kenî wen Melon Hulô malak ngà.

"Étey, étey!" mon Melon Hulô. "Tey bitil ni kedeng. Tek udî duen ngà halayu bè fol. Kesok gotu tu laen dù bang bud kemò tekuy ne halay hulin. Ne e ehék dé tum dumuhen."

Ominen hemgifat hilol gunuen, ne ominen mangay él. Ne omin le mógów bè teniba, mung du kem ngaen. Ne le e ehék halay.

Lan le hilol labat sòn moen tô
temngel ke wen temóbóng du mehek. Ne
tonen tu kem dumuhen nù te labat.

Mon Melon Hulô mò kul, "Ne ye e
tenóbóng o dé, Wè, mehek halay bè
teniba."

"É là. Bée dou," mon Inti.

"É là. Bée dou," mon Ungé.

"É là. Bée dou," mon Sedô.

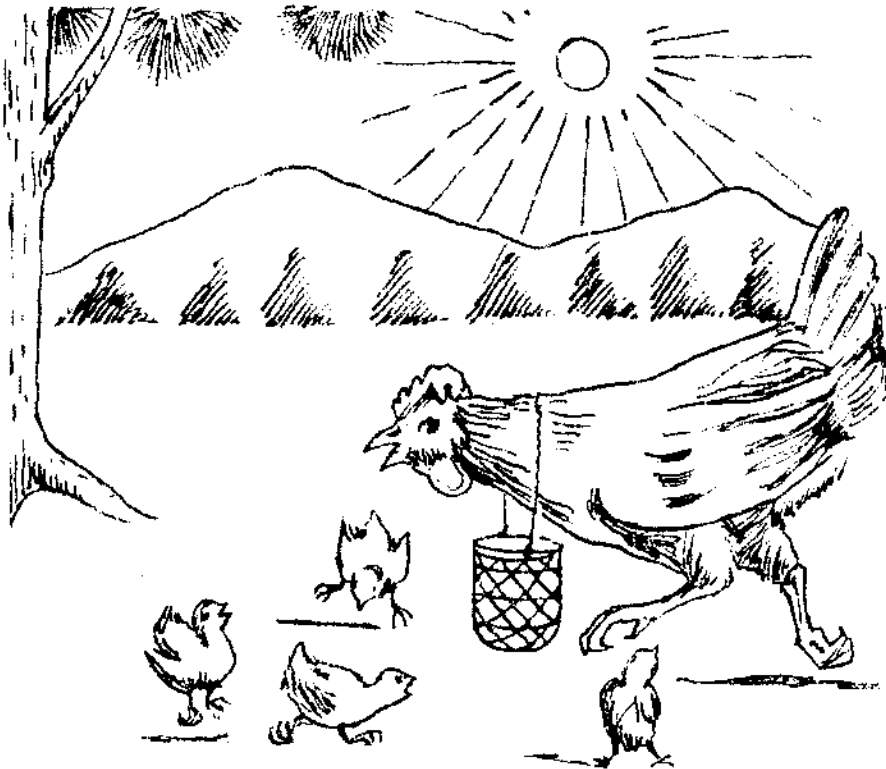
"Kuy dé," mon Melon Hulô. "Són ou
ne yó mehek."

Ominen hlós.

Omin Melon Hulô kemikis bè tonok efet
deng teniba gunuhen angat mehek tum halayen.
Ominen mebut du mehek tum halayen.

Mon Melon Hulô, "Tey megel nemò. Heyu
kà alien kinì kut kedaw."

Ominen mulék ebè gunuen. Ya toy
klitegen yó kemoen nemò yó.

Nen ne gena menóng kedaw, ominen kemulón. Ne temowok ne halay. Tey tilob towoken, lelen temlê.

Omin mebut kemlo du. Mon Melon Hulô,
"Ne ye e tenóbóng o kemlo dé, Wè."

"É là, bée dou," mon Inti.

"É là, bée dou," mon Ungé.

"É là, bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô, "Són ou ne yó kemlo."

Tikóng nebuten hulô yem halay, mon Melon Hulô, "Ne mò angkat he." Deng kemoen angkat, ominen mon du, "Tau du temóbóng do hlikò sit?"

"É là, bée dou," mon Intì.

"É là, bée dou," mon Ungé.

"É là, bée dou," mon Sedô.

"Yó ne yó," mon Melon Hulô. "Són ou ne yó hlikò sit."

Ne tikóng muta, bud mon Melon Hulô,
"Ne ye e tenóbóng o dé, Wè, muta."

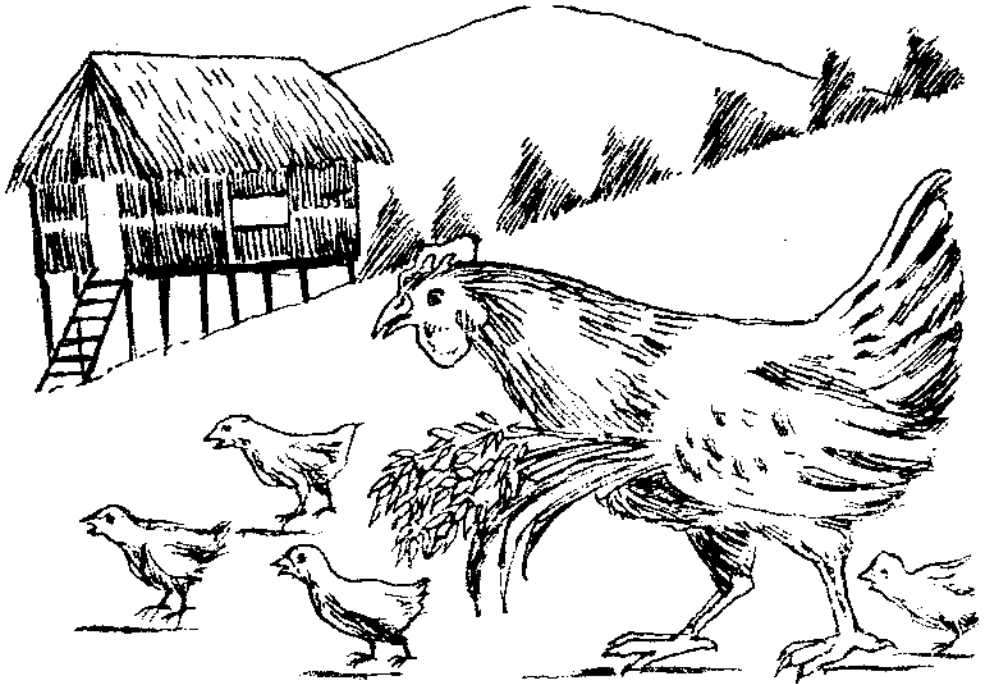
"É là, bée dou," mon Intì.

"É là, bée dou," mon Ungé.

"É là, bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô. Són ou
ne yó muta."

Ominen hlós.

Ne heflóng mulék ebè gunuen Melon Hulô,
nen e mangay lenggaman. Nebuten ne muta du
halayan. Timbów deng gotu kutahen du,
ominen mulék ebè gunù. Mò ken bè kem ngaen.

Hanà là dengen mewas deng sana lemwót
ne e kemusu.

Mon Melon Hulô, "Ne ye e tenóbóng o
dé, Wè, kemusu."

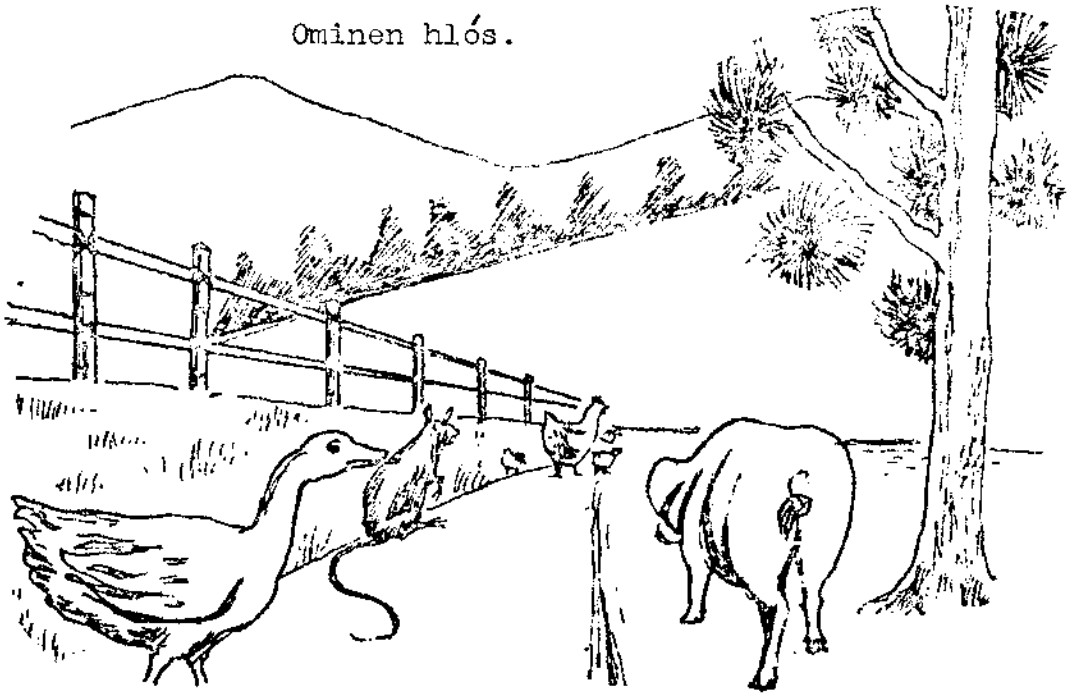
"É là. Bée dou," mon Inti.

"É là. Bée dou," mon Ungé.

"É là. Bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô. Són ou ne
yó kemusu."

Ominen hlós.

Sotu kedaw bè yó mon Melon Hulô,
"Ne ye e tenóbóng o dé, Wè, hemdaw halay."

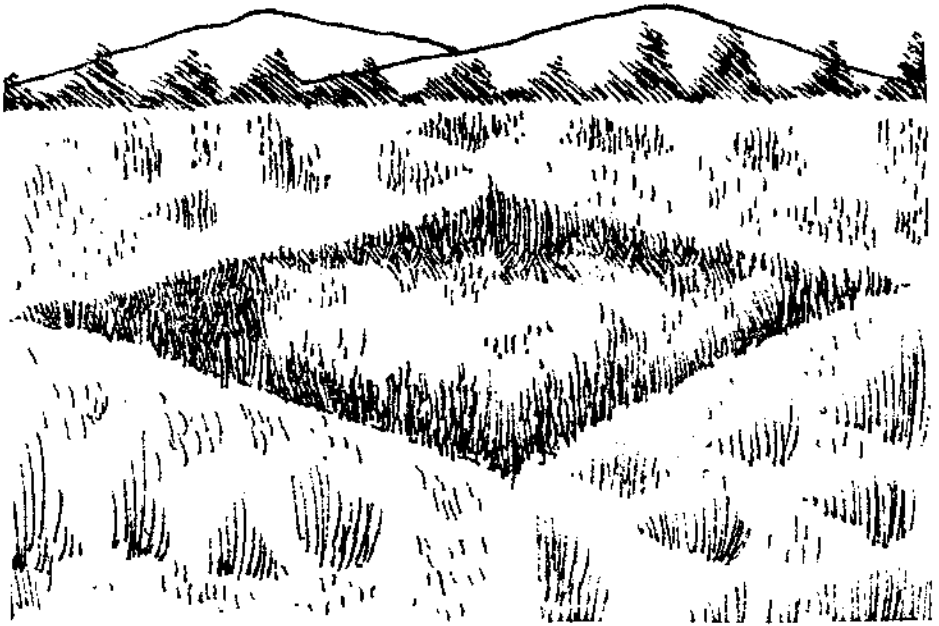
"É là. Bée dou," mon Inti.

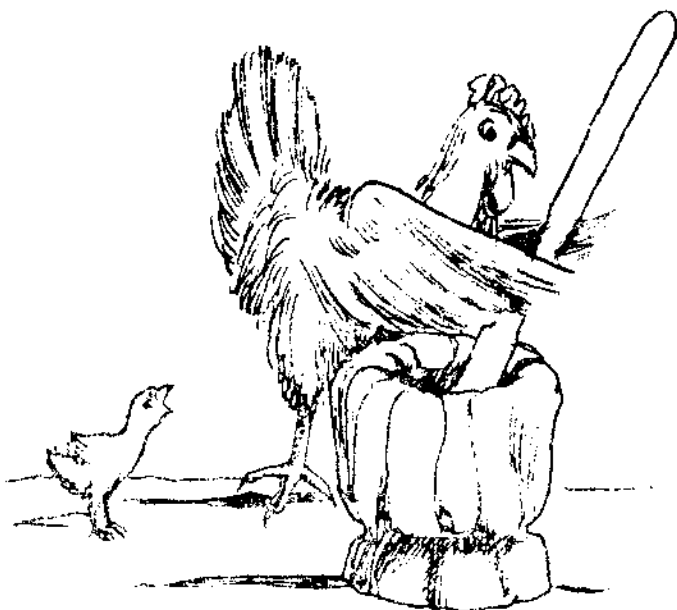
"É là. Bée dou," mon Ungé.

"É là. Bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô. "Són ou
ne yó hemdaw halay."

Ominen hlós.

Timbów deng tógó halay hendaw, mon
Melon Hulô, "Ne ye e tenóbóng o dé, Wè,
medek."

"É là. Bée dou," mon Intl.

"É là. Bée dou," mon Ungé.

"É là. Bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô. "Són ou
ne yó medek."

Ominen lemwót.

Timbów deng deng kedeken, deng tey
kebitilen.

Monen, "Tenóbóng ye o dé, wè,
temógó ken."

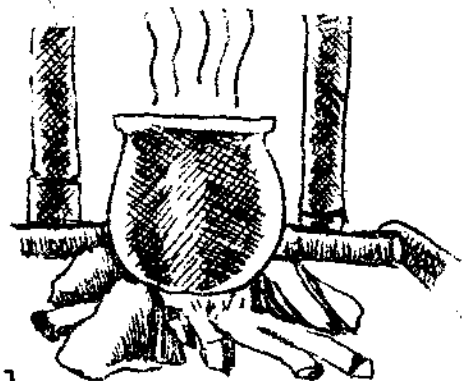
"É là. Bée dou," mon Inti.

"É là. Bée dou," mon Ungé.

"É là. Bée dou," mon Sedô.

"Kuy dé," mon Melon Hulô. "Són ou
ne yó temógó ken."

Ominen tódô temógó yem ken.

Timbów deng tógó ken, mon Melon
Hulô, "Tau du temóbóng do meken du ken
ni?"

"Móyóe dou," mon Inti.

"Móyóe dou," mon Ungé.

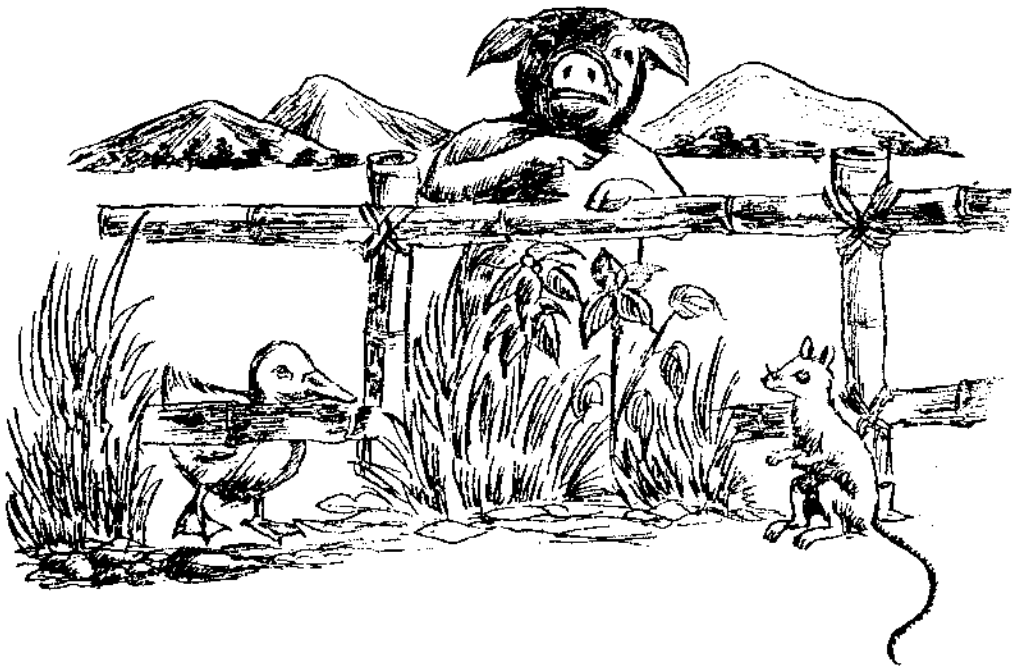
"Móyóe dou," mon Sedô.

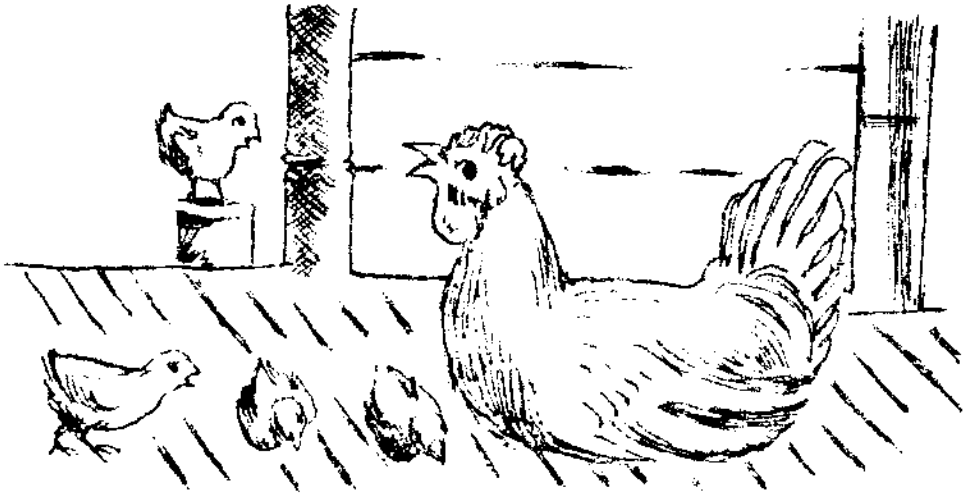
"Là. Là henmóyóu kuy," mon Melon
Hulô. "Là gel tenóbóng ye do mehek. Ne
là gel tenóbóng ye do kemlo. Ne là gel
tenóbóng ye do hlikò sit. Ne là gel
tenóbóng ye do muta. Ne là gel tenóbóng
ye do kemusu. Ne là gel tenóbóng ye do
hemdaw halay. Ne là gel tenóbóng ye do
medek. Ne là gel tenóbóng ye do temógó
ken. Slong imò ye tô temóbóng do deng
ketógóhen ken. Là kô henkenu kuy. Tek
sefeng bè ni kem ngau nim ken nemou ni."

"Tey tehe keduku temóbóng ke Melon
Hulô keni," mon Inti.

"Ya tey kesidek kemou keni," mon Ungé.

"Tehe là temóbonge senéen do," mon
Sedô. "Ni ne gotu tekuy tles bud bitil."

Omin Melon Hulô lemingun bè kem ngaen.

Monen,

"Tau meduk hol bitil,
là móyô le mò nemò.
Són mò le tungô, ne
són mò le bliwel.
Tek sónen ou mò nemò.
Ken ye, kem ngà, nim
ken lan Yê ye mò bélê
ye."

TUHA LIBUN

ne

YEM NGÀ SEDÓEN

Sotu kedaw mekél laan gunuen Tuha
Libun. Igoen mekél wen filak tonen.

"Wós, filak gi wê. Tedum angat tô
benlihu ni du?" monen igoen tek sotuhen.

"Na mógów bè fedyan dé ne mebel ngà
sedô benlihu."

Tikóng deng kekélen, ominen mógów ebè fedyan ne e bewli ngà sedó. Ne wen ngà sedó benlihen bè fedyan. Ominen mefét du ne nalaken mulék ebè gunuen.

Yem hanà kenù le bè lan sut le bè labat.

Mon Tuha Libun, "Tódô naléhem, Ngà Sedó, labat ni."

Mom là dogen móyô ngà sedó.

"Wós, wós!" mon Tuha Libun. "Moen là móyô mulé labat ngà sedó ni? Déke kifuhé kodeng."

Tódô tebelen ngà sedô bè labat.
Tikóng deng tô mayuk udi lanen, wen ohu
geslongen.

Monen mò ke ohu, "Mungi do nem e
nékét ngà sedô. Là móyóen mulé labat.
Déke kifuhe kedeng."

Mom là dogen móyô yem ohu.

Tikóng deng bud mayuk udi lanen wen
koyu tonen.

Stulón ke koyu monen, "E Koyu, nem e
benogul do ohu. Là móyóen mékét tum
sedô. Tô huléhu du tum labat. Déke
kifuhe kedeng."

Mom là dogen móyô koyu.

Tikóng bud lemwót bè yó, ominen meton ke ofi.

Stulón ke ofi, monen, "E Ofi, nem e ken dé tum koyu. Là mójóen mogul tum ohu. Ne tum ohu là mójóen mékét tum sedô. Ne tum sedô là mójóen mulé tum labat. Déke kifuhe kedeng."

Mom là dogen mójô ofi.

Ne tikóng mayuk udì bud lan Tuha
Libun, ne gesut bè éí.

Monen mò ke éí, "E Éí, nem e henatay
do ofi. Là mójóen meken tum koyu. Ne tum
koyu là mójóen mogui tum ohu. Ne tum ohu
là mójóen mékét tum sedô. Ne tum sedô
là mójóen mulé tum labat. Déke kifuhe
kedeng. Là géhéle gulék ebè gunù."

Ne là dogen mójô éí.

Ne bud mayuk udì lan Tuha Libun
yó ketonen ke safì.

Ne stulón ke safì monen, "E Safì,
nem e ninum do tum él. Là mójóen
hematay tum ofi. Ne tum ofi là mójóen
meken tum koyu. Ne tum koyu là mójóen
mogul tum ohu. Ne tum ohu là mójóen
mékét tum sedô. Ne tum sedô là mójóen
mulé tum labat. Déke kifuhe kedeng."

Ne là dogen mójô safì.

Ne bud lemwót bè yó Tuha Libun,
ominen gemslong tum tau.

Monen mò du, "E Wè, nem e kenfô do
dé tum safi. Là móyóen minum tum él.
Ne tum él là móyóen hematay tum ofi. Ne
tum ofi là móyóen meken tum koyu. Ne tum
koyu là móyóen mogul tum ohu. Ne tum ohu
là móyóen mókét tum sedô. Ne sedô là
móyóen mulé tum labat. Déke kifuhe
kedeng. Là géhéle gulék ebè gunù."

Ne là dogen móyô yem tau.

Ne bud lemwót bè yó Tuha Libun yó
ketonen ke tébéd.

Monen mò ke tébéd, "E Tébéd, nem e
tléwéng do dé tum tau. Là móryóen kemfo
tum safi. Ne tum safi là móryóen minum tum
éi. Ne tum éi là móryóen hematay tum ofi.
Ne tum ofi là móryóen meken tum koyu. Ne
tum koyu là móryóen mogul tum ohu. Ne tum
ohu là móryóen mékét tum sedô. Ne tum sedô
là móryóen mulé tum labat. Déke kifuhe
kedeng. Là géhéle gulék ebè gunù."

Ne là dogen móryô tébéd.

Ne bud mayuk udi lan Tuha Libun, ominen meton ke ungé.

Monen mò ke ungé, "E Ungé, nem e nezék do dé tum tébéd. Là mójóen teméwóno tum tau. Ne tum tau là mójóen komfò tum safi. Ne tum safi là mójóen minum tum él. Ne tum él là mójóen hematay tum ofi. Ne tum ofi là mójóen meken tum koyu. Ne tum koyu là mójóen mogul tum ohu. Ne tum ohu là mójóen mékét tum sedô. Ne tum sedô là mójóen mulé tum labat. Déko kifuhe kedeng. Là géhéle gulék ebè gunù."

Ne là dogen mójô ungé.

Ne bud mayuk udi lan Tuha Libun bè yó,
ominen meton ke ngà ying.

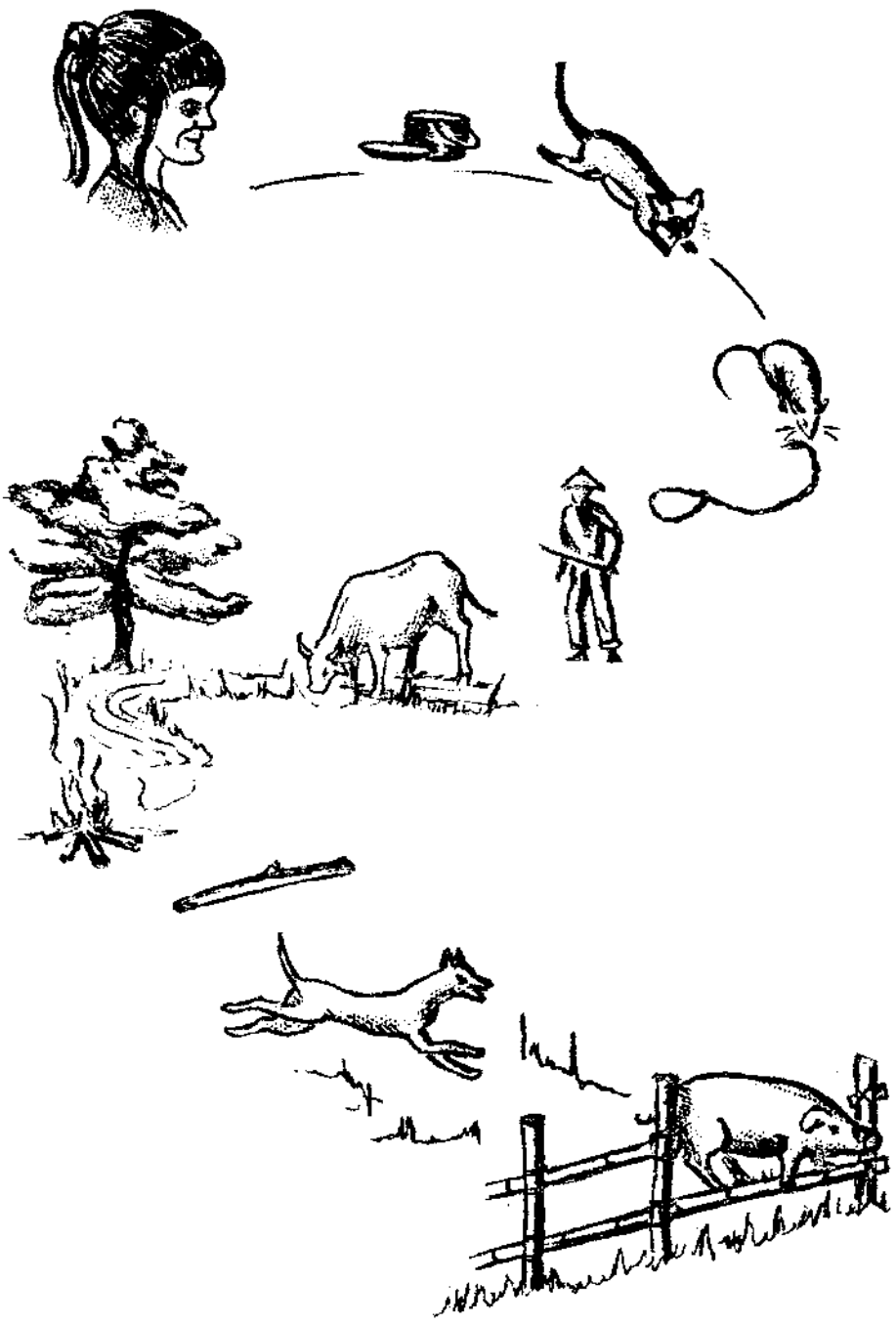
Monen mò ke ngà ying, "E Ying, nem e
kenfô do dé tum ungé. Là móyóen mesék tum
tébé. Ne tum tébé là móyóen teméwéng tum
tau. Ne tum tau là móyóen kemfô tum safi.
Ne tum safi là móyóen minum tum él. Ne tum
él là móyóen hematay tum ofi. Ne tum ofi là
móyóen meken tum koyu. Ne tum koyu là móyóen
mogul tum ohu. Ne tum ohu là móyóen mékét
tum sedô. Ne tum sedô là móyóen mulé tum
labat. Déke kifuhe kedeng. Là géhéle gulék
ebè gunù."

"Yó," mon ngà ying. "Nem ne mò do
kenu dé, ominu kemfô ke ungé."

Omin Tuha Libun lemwót ne e mangay
mesó. Ominen temógó du mò hekenen ke ngà
ying.

Là dogen legen keken ngà ying yem ngà
ken heken Tuha Libun du. Sana lemwót nen
e konfô ungé. Omin ungé mesék ke tébéd.
Ne omin tébéd teméwéng ke tau. Ne konfô
tum tau tum safi. Ne lemwót ke safi nen e
ninum tum él. Ne omin él hematay tum ofi.
Ne omin ofi meken tum koyu. Ne lemwót ke
koyu nen e benogul ohu. Ne lemwót ke ohu
nen e nékét ngà sedô. Ne omin ngà sedô
kemwak, yó he kehetoen muló yem labat.
Ominen yó meketeng kulék Tuha Libun ebé
gunuen. Là dengen kifu he yem kegefeten.

